

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: Aproximace metodou TLS: lineární fitování dat pro problémy s nepřesným modelem

Autor: Katerina Pokorna

Shrnutí obsahu práce

Práce pojednává o Total Least Squares problému (problému úplných nejmenších čtverců). Analyzuje podmínky existence, případně jednoznačnosti, řešení a prezentuje standardní algoritmus k nalezení řešení, pokud existuje. V obráceném případě algoritmus počítá tzv. negenerické řešení. Práce dále probere výpočetní aspekty algoritmu. Obsahuje detailní popis různých způsobů potřebného výpočtu singulárního rozkladu (např. použitím Householderových reflexí nebo bidiagonalizací) a vysvětluje potenciální komplikace vlivem konečné aritmetice. V poslední kapitole jsou prezentovány numerické experimenty, které právě ukazují vliv nepřesných aproximací nejmenších singulárních čísel na přesnost spočteného řešení TLS problému.

Celkové hodnocení práce

Téma práce. Téma bylo zpracováno tak, aby bylo splněno zadání práce. Narocnost temata byla primerena. Zpracování vyžádalo důkladnou literaturní resersi i vlastní numerické experimenty.

Vlastní příspěvek. Vlastní numerické experimenty byly provedeny pomocí vlastní matlabovské subrutiny implementující standardní algoritmus pro řešení TLS problému.

Matematická úroveň. Matematická úroveň práce je výborná. Formulace jsou přesné, výsledky a související otázky jsou popsány velmi pečlivě.

Práce se zdroji. Zdroje jsou správně citovány, odkazy na důkazy jsou korektní. Z textu je poznat, že autorka je schopna teoretické i numerické části formulovat vlastními slovy.

Formální úprava. Práce obsahuje minimální množství překlepu. „Householder“ by se mělo psát bez prehlásky na o.

Přípomínky a otázky

1. Po Věte 2 je uvedeno, že její předpoklady implikují, že nejmenší singulární číslo rozšířené matice je jednonásobné. Proc ?
2. Na začátek strany 16 je uvedeno, že daná verze QR algoritmu klade velmi silný předpoklad na vlastní čísla. Není jasné, zda je tím myšleno, že neexistují dvě různá vlastní čísla stejná v absolutní hodnotě. Je ten předpoklad v praxi tak silný ?
3. Podle článku Barlow 2001 lze singulární číslo spočítat na úrovni strojové přesnosti. Proc nejsou potom chyby v Tabulce 3.1, první sloupec, obe na úrovni strojové přesnosti ?

Závěr

Práci považuji za vynikající a doporučuji ji uznat jako bakalářskou práci.

Návrh klasifikace vedoucí/oponent sdělí předsedovi zkušební (sub)komise.

Jméno oponenta: Jurjen Duintjer Tebbens

Pracoviště: Katedra biofyziky a fyzikální chemie, Farmaceutická fakulta UK

Datum: 30.8.2023